

‘Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΙΓΚΗΠΩΝ,

Τὸ ἔξοχο βιβλίο τοῦ Ν. Μπακόλα γιὰ τὴν μοναξιά τοῦ ἀνθρώπου

“Αν καὶ ἔχουν γραφῆ πολλὰ στὸν Τύπο γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ συμπολίτη μας Νίκου Μπακόλα ἐν τούτοις τὸ νὰ προσθέσῃ κανεὶς ἢ ἔστω νὰ ἀναγαλᾷ μερικὰ πράγματα σ’ αὐτὴ τὴ στήλη, καὶ σὰν ἀπλὸς ἀναγνώστης, γιὰ τὸν «Κήπο τῶν Πριγκήπων» δὲν εἶναι καθόλου περιττό.

‘Ο «Κήπος τῶν Πριγκήπων» εἶναι μιὰ μεταφορὰ τοῦ μύθου τῆς «Ὁρέσειας» στὴν σημερινὴ ἐποχὴ, πράγμα ὅμως ποῦ τὸ ξεχνάει σχεδὸν ὁ ἀναγνώστης, συναπαρμένος ἀπὸ τὸ δράμα τῶν πέντε βασικῶν προσώπων τοῦ ἔργου, ποῦ ἀποδύονται σὲ ἐσωτερικοῦς μονόλογους. Ἄλλὰ ἄς δοῦμε πῶς συγκεκριμένα.

Δύο εἶναι τὰ βασικὰ στοιχεῖα ποῦ παίζουν μεγάλου ρόλου καὶ συνθέτουν ἓνα ἀριστοτεχνικὸ βιβλίο. Τὸ πρῶτο εἶναι ἡ ἐξωτερικὴ δομὴ. ‘Ο κ. Μπακόλας ἐγκαταλείποντας τὴν παραδοσιακὴ ἀντιληψὴ ἀφήγησης καὶ καταλύοντας τελειῶς τὸ χρόνο, ἀκολουθεῖ μιὰ μοντέρνα τεχνικὴ γραφῆς, γνωστὴ μας μόνον ἀπὸ ξένους συγγραφεῖς. Μιὰ τεχνικὴ, κατὰ τὴ γνώμη μου πῶς ρεαλιστικὴ, ἀφοῦ καὶ οἱ σκέψεις τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχουν ποτὲ ἀλληλουχία καὶ συνέπεια. Τὸ δεῦτερο εἶναι ἡ οὐσία, τὸ μὴ νῦμα ὅπλ. ποῦ φέρνει. Ἐρχεται ὁ κ. Μπακόλας νὰ ὑπογραμμίσῃ γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὴν μοναξιά τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀδυναμία του νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τοὺς συνανθρώπους του ἀκόμη καὶ μὲ τὰ πῶς κοντινὰ του πρόσωπα. Καὶ ἴσως μόνον αὐτὴ τὴν καθολικότητα νὰ ἐξυπηρετῇ ἢ χρησιμοποιήσῃ τῶν προσώπων τῆς ἀρχαίας τραγῳδίας. Κι’ ἀκόμη, κατὰ τὴν γνώμη μου, νὰ ὑποδιδῶσθαι ὅτι ὁ ἀνθρώπος, ἂνε ζῆρπτα ἀπὸ κοινωνικὴ τάξη μῶρφωση κλπ. εἶναι «ἀνθρώπος» ἀδύναμος μπρὸς στὰ πάθη ποῦ τὸν παρασύρουν. Δὲν θίγει κοινωνικὰ προβλήματα ὁ συγγραφεῖς.

Μὲ πᾶρα πολλὴ εὐαισθησία ὁμως ξεδιπλώνει καὶ τίς πῶς κορυφές πτυχές τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου γιὰ νὰ θρῖ τὶ κρῦβεται κατὰ ἀπὸ κάθε ἐνέργεια, μαζί μὲ τὴν ἀποθεμένη πίκρα γιὰ ὅσα δὲν κατάφερε.

‘Ο «Κήπος τῶν Πριγκήπων» εἶναι ἓνα μωσαϊκὸ ἀπὸ ἀσημαντα γεγονότα, στὰ ὁποῖα μπλέκονται παιδικές ἀναμνήσεις, ὄνειρα ποῦ δὲν πραγματοποιήθηκαν, ξεχασμένες λέξεις ποῦ εἰπώθηκαν τόσο ὁμως ἀρμονικὰ δεμένα, ὥστε τὸ σύνολο νὰ εἶναι ἄξιο θαῦμαστο καὶ ὁ ἀναγνώστης νὰ θυθίζεται σὲ ἐκσταση. Ἄλλα πάλι κομμάτια, ὅπως ἡ «πᾶρ ἐλπίδα» ἀναμονὴ τῆς Κασοάνδρας, ἡ θάνατος τῆς Θεανῶς, ἡ δολοφονία τοῦ Ἀγαμέμνονα, εἶναι σκηνές ποῦ συγκλονίζουν.

Ἄλλα πέρα ἀπὸ μεμονωμένα ἀποσπάσματα, ἀκόμη καὶ πέρα ἀπὸ τὴν πλοκή, τὸ βιβλίο εἶναι ἓνα ποίημα. ‘Ο ἀναγνώστης κι’ ἂν ἀκόμη δὲν συλλάβῃ τὸ βαθύτερο νόημα τοῦ, δὲν ἐγκαταλείπει τὸ βιβλίο, συναπαρμένος ἀπὸ τὴν ποίηση ποῦ ξεπηδᾷ σὲ κάθε σελίδα, καὶ ποῦ τὸν μεταφέρει σ’ ἓνα κόσμο ὄνειρικό.

Δ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ